

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:	
Egész évre	16 kor.
Hegyedévre	4 e
Helyben házhoz hozva:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 e
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 e

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és a hónap utáni napok kivételével.

Beszereklőség és kiadóhivatali Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéréseket visszaadással vagy megőrséssel nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, augusztus 17.

Állam az államban.

(K. Ö.) Ugyanakkor, mikor külföldön a szociáldemokrácia tuzásaiból engedni kénytelen és következtetéseivel mindinkább megközelíti azt a határt, a melynél a polgári társadalom jólétét előmozdító törekvések találkozhatnak, nálunk eszeveszett harcot folytat mindaz ellen, ami a közélet megszilárdítását célozza.

Az aratósztrájk nem sikerült ugyan abban a mértékben, mint azt hirdették, de hány embert fosztottak meg a szabadságától és kenyerétől és hány család fog a télen koplalni. A mezőgazdák és közvetve a közdaságnak pedig mennyi kárt okoztak. Az anyagi kárnál még nagyobb az erkölcsi kár, az az elkeseredés, mely a szivekben visszamarad és mely a félrevezetett munkást a puskacsó elé állítani, az elkeseredett birtokost pedig termésének elpusztítására birni képes.

Az iparban pedig tovább folyik az a terrorizmus, mely a munkásokból akarát nélküli gépet csinál és sokat arra bír, hogy öreg letére más pályán keres boldogulást. A szakszervezet minden, a munkás semmi. A szakszervezet határoz munkabér, munkarend, munkabeszüntetés, munkafelvétel és bojkott felett, a munkás vak eszköz, készséges szolga a szakszervezet hatalmában. A szakszerve-

zet ítél, büntet és végrehajt, a munkás, ha megélni akar, kénytelen magát az ítéletnek, büntetésnek és végrehajtásnak alávetni. Hát ez nem járja, ez a jogrendbe nem illő veszedelmes állapot, a melyen változtatni kell.

Pestvármegye már is állást foglalt a szociáldemokrácia tiltakozásai és lelketlen igazgatásai ellen. A többi vármegye kövesse példáját. Hadd lássák a szociáldemokraták, hogy a közvélemény ellenök van. Még pár évvel ezelőtt határozottan rokonszenvezett a magyar közvélemény a munkásokkal és jogos követeléseivel. Ma munkás ellenesek vagyunk. A szakszervezetek és a nemzetközi törekvések határozottan elrontották a munkások ügyét. Pár évvel ezelőtt azon voltunk, hogy miképp segítsünk rajtuk, ma azon gondolkozunk, hogy miképp védekezzünk ellenök.

Mert védekeznünk kell a szakszervezetek terrorizmusa ellen. Egy ácssegéd öngyilkossá lesz, mert elvtársai halállal fenyegetik meg azért, mert szállásadójának padot mert csinálni. Egy másik segéd kénytelen mesterségét ott hagyni és más úton keresni boldogulást, mivel a szakszervezetnek ez úgy tetszik. Pestvármegye az erősebb eszközök igénybevételét tartja szükségesnek a szociálistákkal és az agitátorokkal szemben és sürgeti a munkáskérdésnek törvényhozás utján való rendezését.

Ugy látszik, nálunk is szakszervezet

ellenesre fordult a közhangulat, akárcsak évekkor elelőtt Angliában. Angliában a szakszervezeteket anyagilag felelősségre vonták azokért a károkért, a melyeket sztrájkok útján előidézték. Nekünk is azt kell tennünk. De ez még nem elég. Magánjogilag felelősségre kell vonni a szakszervezetet, ha erőszakosságával a munkást károsítja meg. Mert türehtelen állapot, hogy valaki dolgozni akar és tud és a szakszervezet képes legyen őt egyszerűen kilöknöni a munkások kebeléből, anélkül, hogy valahol orvoslást találja és kereshetne.

A munkásosztály keresztény alapon való szervezéséről se feledkezzünk meg. A kereszténység minden rendet és állást egyformán megbecsül és a keresztény társadalom konszolidációja szempontjából hirdeti a tekintély elvének elismerését. Tehát csakis a keresztény alapon szervezett munkásosztályal lehet békés úton a munkáskérdést megoldani. És bizonyára visszaszerzi a munkásosztály az eljátszott bizalmat, melyet a magyar társadalom neki előlegezett, de azonnal megvont, mikor meggyőződött arról, hogy a vallástalan és hazafiatlan agitátorokat követi, mint apostolait.

A szerb vámkonfliktus végre abba a kellemetlen helyzetbe sodorja a Pasicis kormányt, hogy kénytelen lesz beadni a lemondását. Ugy látszik, hogy a szerb király és miniszterelnöke között lényeges nézeteltérés van az ágyukérdésben és ennek folytán a Pasicis-

„TISZÁNTÚL” TÁRCZÁJA.

A zsebkendő.

Letourdeau (vizsgálódó tekintettel szemléli toaletjét, mielőtt belép a parnevű Dusac-család szalonjába.) Hát kifogástalanul nézek ki? . . . Magamnak is alig akarok hinni. Nagyon aggódom, hogy a bérkocsiban felejttem majd a kabátom! . . . Az adófelügyelőék báljára vörös krokodilbőrpapucsban mentem és csak a szalonban vettem észre, mikor a ház asszonyát üdözölni akarva, meghajtam magam s láttam a hölgyeknek lábaimra szegződő tekinteteit . . . Nos, és a tábornok ebédjén? Csak tíz órakor, mikor a dohányzóba mentem, jutott eszembe, hogy nem kötöttem fel nyakkendőt! . . . (A toilette-szemlén megnyugodva.) Most azonban nem forog fenu ez az eset . . . Nem bizony, rajtam van a kalapom, sőt a keztyűk is itt vannak! (Barátságosan int tükröképének.) Kis Adolfom, meg vagyok veled elégedve s jutalmul mindjárt a buffetbe vezetlek, hogy neked egy annyira sóvárgott jegeskávét rendeljek!

(Belép, üdvözlö a szép Dusac asszonyt. Kezet szoritának, Dusacné pedig gépiesen adja le neki az est 118-ik mosolyát; aztán elvegyül a csillogó, lármás és élénk emberforgatagba.)

Claire Dusac csinos és igen gazdag lány, kire az összes házasulni készülő ifjak szemet

vetettek. Épp most robotolta le a hetedik táncot épp úgy mint az előbbi hat táncosával, aztán leül kétségbeesett anyja mellé.

Dusac asszony: Na szivecském, hát újra kosarat adtál?

Claire (rendkívül elkényeztetett leány): Természetesen!

Dusac asszony: Látod ez esztelenség! Ha minden széptevő ifjut elriasztasz magad mellől, a végén pártában maradsz. És elvégre is mi kifogásod van ez ellen a fiatalember ellen?

Claire (egyre izgatottabban): Hogy mi a kifogásom. Ami mindnyájával szemben! Hegy a hozományomnak udvarolnak és nem nekem!

Dusac asszony: Honnan tudod te azt?

Claire: Azt hiszed, nem lehet azt észrevenni? Először is folyton a papa vagyoni állapotáról kérdezősködnék. Hogy mibe van fektetve a vagyon . . . (Kissé érzélgősen.) És aztán egy pillanatra sem érzek a beszédökben őszinteséget, rokonszenvet, igaz szenvedélyt, mint a regényekben!

Dusac asszony (mosolyogva): Ej, ej, te kis bolond . . .

Claire (álmodozóan): Mondhatsz bármit is mama! De én csak olyan embernek nyujtom a kezem, ki bizonyosságot tett szerelméről, kiből nincs okom kételkedni? És míg a fiatal hozományvadászok heve az első hét merész ifju tömeges kudarca után kissé lehült, ezalatt Claire merengve gondol arra az ismeretlenre, ki szívéhez fog szólni. Kezeivel egy csinos selyemkendőt morzsolgat.

Letourdeau (visszatérve a buffetből, hol Dusacék költségén alaposan bejegeskávézott. Boldogságát csak valami bizonytalan nyugtalanság zavarja.): Ej a patvarba is. Azt hiszem megfáztam. Míg a jegeskávém ittam, mögöttem kinyitottak egy ablakot. (tüsszent.) Na, Tessék . . . már náthás vagyok! (a zsebében keresgél, de nem talál semmit.) No ez nagyon rossz! Nagyon jól (izgatottan.) Nincs zsebkendő nálam (bölcselkedve.) Nem megmondtam, hogy valamit el kell felejtennem! (rendkívül bosszusan.) Ez aztán ostoba dolog. Most hazamehetek! . . . Pedig mily egyszerű jegeskávét van itt! De zsebkendő nélkül nem lehet itt maradnom! . . . A háziurat pedig nem ismerem oly jól, hogy tőle egyet kölcsönkérhessek . . . Istenem, hogy csiklandoz valami az orromban! (Ebben a pillanatban halad el Claire előtt, ki még mindig idegesen szorongatja kezében a selyemzsebkendőjét.) De nil Hátha az a kisasszony, ki oly feltűnően nem tud mit csinálni zsebkendőjével, kölcsön adná azt nekem? (Hosszas gondolkodás után vállát vonogatja.) De hisz ez esztelenség! . . . Csak nem mondhatom neki, hogy csiklandoz az orrom . . . (Körültötte ténferog és nem veszi le szemét a zsebkendőről, mely valósággal hypnotikus erővel vonzza.)

Claire (észreveszi): Mit bámul ez az ur? Ő is talán valami epedő hozományvadász?

Lefourdeau (kinek hirtelen egy gondolata támad.) Hah! zseniális ötlet . . . Bizonyára! . . . Elvégre miért nem; hiszen csak egy kis merészség kell hozzá . . . És az orrom egyre jobban

kormány megváltik állásától. Hir szerint az új kormány az első feladata, hogy a kereskedelmi szerződést megkötöti Magyarország-Ausztriával.

A honvédelmi miniszter pöre.

A honvédelmi miniszter és megszökött botospánja között fenforgó pörben tegnap tartott tárgyaláson a bizonyításra került a sor.

Az eljáró bíró a bizonyítási eljárást két részre osztotta. Az egyikben azt kell bizonyítani, tartozott-e Kovács a 166 koronával, elismerte-e ezt, igen vagy nem? A másikban pedig tisztázni kell annak a tényállásnak, hogy a kéméndi csendőr, Wattresz József, milyen körülmények között vette el a pénzt Kovácstól? Ha igaz az, amit a miniszter állít s amit tanukkal is kész bizonyítani, tudniillik, hogy Kovács elismerte előtte a 166 korona tartozását, sőt egyben ezt ki is akarta fizetni akkor Kovács elveszti a pört.

A tárgyalásra kitűzött 10 óra már elmúlt, amikor dr. Hoffer járásbíró az ügyész felhívja és megállapítja, hogy a felek és ügyvédek megjelentek.

A bíró utal arra, hogy a múlt tárgyaláson a bizonyítást elrendelte s most a tanuk kihallgatása következik. Elsősorban a Lontón történt események lesznek tisztázandók.

Dr. Csanádi: Kérem előbb megengedni, hogy alperesi képviselőnek a múlt tárgyaláson előadott rágalmaira és bűnlajstromára részletesen válaszoljak.

Dr. Schwarcz: Ezt ellenzem.

Bíró: A felperes kérelmét nem teljesíthetem, a bizonyítást foganatosítom. Alkalmas lesz a felperesnek a tanukhoz kérdést intézni. Ezt kívánatra jegyzőkönyvbe veszem. (Megtörténik.)

Dr. Schwarcz: Kérem elsősorban Jekelfalussy Lajost tanuként kihallgatni.

Dr. Csanádi: Ellenzem ezt, mert Jekelfalussy nem tanu, hanem mint fél van jelen.

Dr. Schwarcz: A most folyó percben már el lett rendelve Jekelfalussy Lajos tanuként való kihallgatása s ahhoz ragaszkodom.

Dr. Csanádi: A végzés arról nem szól, s

ha szólna is, a bíró ahhoz köteve nincs, a tanu kihallgatását esetleg mellőzi.

Bíró: Nem mellőzöm.

Dr. Schwarcz: Felperes csak hangulatot akar kelteni.

Bíró: A bíróság, tekintettel arra, hogy a felperes által felhozott kérelem el nem fogadható s ezért Jekelfalussy Lajos tanuként való kihallgatásnak akadálya nincs. Következik Jekelfalussy.

Jekelfalussy Lajos: 58 éves, nős, római katolikus, honvédelmi miniszter, alperes-nőnek férje vagyok.

A bíró törvényes figyelmeztetése után vallja a feltett kérdésre:

»Kovács György az instrukciókat alkalmaztatása alatt mindenkor tőlem kapta, velem levelezett.«

Ezután részletes előadásra kér engedelmet és ezeket mondja:

Midőn több ízben tapasztaltam felperest illetőleg azt, hogy a gazdaságnál sem kellő tudást, sem kellő igyekezetet nem mutat, de tapasztaltam, hogy egyenes meghagyásaimat sem foganatosítja, tapasztaltam, hogy például a fejséknél, ami pedig teigazdaságunk szempontjából igen fontos tényező, el nem járt, tapasztaltam, a napszámok fizetését, napidijait meghagyásomhoz képest eleve meg nem állapította, erről felvilágosítást adni nem volt képes és tapasztaltam azt is hogy a lekaszált termést nyersen rakta össze s így az bizonyára elromlott volna, hogy tehát a gazdálkodás elemeiben sem képes, sem járatos. Más alkalmakkor is tapasztalva már ezeket, mípőn 1906. július 17-én a már fentebb jelzett hanyag és tudatlan eljárása a fejsés, napszámfizetés és bükköny végett szemrehányást tettem neki, kívánta hogy őt a gazdaságból azonnal bocsássam el, kijelentve, hogy őt többé nem marad. Ezen kijelentését felperesnek tudomásul vettem, továbbá kijelentve, hogy átadva és elszámolva a reábizottakat, felmentem minden gazdasági ténykedés alul és várja be a további parancsaimat. Még ezt megelőzőleg kijelenttem előtte, hogy addig, amíg az átadás és elszámolás meg nem történt, el nem mehet, mert különben hatósági segílyt veszek igénybe.

Ugyanez alkalommal történt a mellékelt jegyzék összeírása, melyet azonban még felperessel nem közöltem.

Július 20-án feleségem közölte velem, de erről közvetlen tudomásom nincs, hanem je-

len voltam július 22-én, mikor a feljegyzést felperessel közöltem és felszámításom helyes voltát felperes maga elismerte és tárcájának a zsebből való kivételével dokumentálta fizetési készségét a 166 korona 40 fillér járandóságot illetőleg.

Semmi kifogást nem tett az összeg ellen, mint amely összeg általa megfizetendő, illetve az előre felvett honorációból visszafizetendő lett volna. Csakis azért maradt el a kifizetés, mert azt mondtam, hogy tartsa magánál a pénzt addig, míg az átadás befejezve lesz. Minthogy azonban felperes ezt követőleg Lontónról az átadás, elszámolás és készpénzfizetés teljesítése elől szó nélkül eltávozott, történt az, hogy teljesen elmaradt az átvétel, az elszámolás és a fizetés is.

Kijelentem azt is, hogy Csiszér az átvétellel és elszámolás megejtésével megbizva nem lett.

Dr. Csanád: Kivette-e Kovács a pénztárcáját?

Jekelfalussy: Igen.

Dr. Csanád: Elismerte-e Kovács a 166 korona és 40 fillér tartozását kifejezetten?

Jekelfalussy: Ugy értettem, de határozottan nem tette.

Dr. Csanád: Parancsolta-e Kovács a munkásoknak, hogy a bükkönnyt hordják be.

Jekelfalussy: En megtiltottam, mert nedves volt.

Dr. Csanád: Igaz-e az, hogy a tanu ur kérdezte Kovácstól, hogy miért nem vet még?

Jekelfalussy: Nem igaz, esős idő volt s azért nem sűrgettem.

Dr. Schwarcz: Igaz-e az, hogy Kovácsnak jelen kellett mindig lenni reggel az etetésnél?

Jekelfalussy: Feltétel volt.

Dr. Schwarcz: A vetést rendszeren végezte?

Jekelfalussy: Gyalázatosan. Mindenütt szépen állott a vetés, csak a Jekelfalussy-tanyán nem.

Dr. Schwarcz: A lóherevetéssel mi baj volt?

Jekelfalussy: Egyes lapok nagyon tévesen irtak erről a körülményről, bizony itt követte el Kovács a legnagyobb baklövét. Kovács elismerte hibáját s mindig ígerte, hogy a kárt megtéríti: sokszor a szemére hánytam.

Dr. Schwarcz: Es a csalamádé?

Jekelfalussy: A csalamádé? (Nevet.) A földön hevert, a mag széjjelszórva, ott lepték el a galambok; használni nem lehetett.

Dr. Csanád: Hegyoldalon volt a csalamádé?

Jekelfalussy: Olyan magas hegyen, mint ez a fogas. (A bíró fogására mutat.)

Bíró: Ne tartsunk gazdasági előadásokat. Kérem felperesi ügyvédet, hagyja el ezeket nem tartozik ide.

Ezután a bíró jegyzőkönyvbe veszi a következőket:

»Tanu a feltett kérdések során még arra hivatkozik, hogy rosszul vetett lóheremagot, ezt maga is elismeri, árát megfizetni ígerte. Ugyancsak így tett Kovács a takarmánykukoricával, azt elvetés után boronálatlan hagyta s így történt a csalamádétakarmány időntul kasszáltatásával is.«

Dr. Csanád: Hol történt a pénzmegkínálás?

Jekelfalussy: Az udvaron.

Jekelfalussy Lajos miniszter és tanu feláll, a bíró felhívására aláírja a jegyzőkönyvet.

Dr. Csanád: Érdekelt a tanu s ezért kéri a megesketés mellőzését, esetleg függőben tartani a többi tanu meghallgatásáig.

Dr. Schwarcz: Felolvasom a törvényt és kérem a megeskétést.

Bíró: Elrendelem az eskü kivételét. (Elmondja az eskü szövegét.)

Jekelfalussy az esküt leteszi.

gyötör! . . . (Megszólítja Clariet.) Megbocsáson kisasszonyom, hogy megszólítani merészem anélkül, hogy szerencsém lett volna már önhöz . . . De úgy hiszem, erre a valcerre senki sem kérte föl még és ez oly bűn, melyet én sietek jóvá tenni . . . Részesít abban a kegyben, hogy táncolni fog velem?

Claire (vidáman:) Mindenesetre uram!

(Felkel és a zsebkendőjét ott akarja hagyni a helyén.)

Letourdeau (élénken:) Nem, nem, csak tartsa a kezében nagysád a zsebkendőjét! (lelkesen.) Mindjárt megmondom önnek, miért!

Claire (engedelmeskedik és táncolni kezdenek.)

*

A valcer véget ért; Letourdeau fáradhatatlan és valóban kimeríthetetlen szeretetreméltósággal viseltetik Clairrel szemben és egyre bókol. Náthája közben egyre hatalmasabb lesz és ennek hatása alatt hangja egyre komorabb színezetűvé válik.

Claire (elgondolkozva:) Hát valóban őszinte lenne ez az ifju? Hangja mint valami benső megindulástól mind komolyabb lenne . . .

Letourdeau (ugy érzi, hogy orra mélységeiben vad zivatar készül; félre.) Az ördögbe is! most csak nem tüssenhetek . . . Éppen mikor már majdnem bevezek a kikötőbe . . . mert a keringőnek már vége és ez a pillanat; mikor kéresemmel előállhatok. (Hangosan és tüzzel.) Oh kisasszonyom, mily gyönyörben részesített ez a néhány rövid perc, mikor a

megtestesült báj és szemérmes szépség rám bizta magát . . . (Küzd a nátha ellen, mely könyeket facsar a szeméből.) Sohsem fogom elfeledni!

Claire (nyugodtan, félre:) Hiszen könyezik! Letourdeau: (náthás hangon; egyes betűket sehogy sem tud kimondani:) Oh miért volt oly rövid? Oh ha merésznék egy géréssel fordulni önhöz? . . .

Claire (bizalmatlankodva, félre:) Aha! Most megkéri a kezem . . .

Letourdeau: Gérésem valószínűleg nagyon berésznek fog földünni ön előtt . . .

Claire (fagyosan:) Csak beszéljen!

Letourdeau (a legőszintébb kérő hangon:) Nos hát gérem adjon valami emléket! . . . Adja nekem azt a zsebkendőjét, melyet gyengéd ujjai gözött dart . . .

Claire (az örömtől ragyogva:) Hogyan? . . . valóban? . . . Mást nem kér? (Odaadja neki a zsebkendőjét.) Ime odaadom!

Letourdeau (gyorsan távozik és a zsebkendőjét orrára nyomja:) Oh gőszönet, gőszönet!

Claire (mélyen megindulva néz utána:) Csókokkal borítja! (Lelesülten.) Oh igen ez az igazi szenvedély! . . . Mily diszkrét és mégis mily szenvedélyes egyszerre! (Anyjához:) Mama kérdezősködje ennek a fiatal embernek neve után és a papa írja meg neki, hogy megkérheti a kezemet . . .

(Megmásíthatlan elhatározással:) Ó, vagy senki! Máshoz nem megyek nőül!

Leon Xanrof.

Jekelfalussy után Csizsér hallgatta ki a bírót az iránt, hogy rendben történt-e az átadás? Csizsér azt vallotta, hogy az átadás nem történt rendben Kovács részéről. Neki azt mondta Kovács, hogy el fog utazni, de a tartozását megfizeti azért. A miniszter megbizta őt, hogy ellenőrizzen mindent az átadásnál, és a hiányról tegyen neki jelentést.

Kovács ügyvédje folyton kérdésekkel ostromolja tanut, mire a bíró kéri, hogy ne faggassa tanut annyi kérdéssel, mert sohasem érnek a végére.

Jekelfalussy ügyvédje megmagyarázza a bírónak a hirtelen elutazás okát.

A bíró megállapítja, hogy Kovács nem jól végezte kötelességét.

Jekelfalussy ügyvédje bizonyítja, hogy Kovács tönkretette a vetést.

Ezután az ügyvédek és a bíró között erős vita fejlődik a gazdasági kérdéseket illetően.

A bíró a tanu vallomásából megállapítja, hogy a miniszter megbizta őt az átadás ellenőrzésével.

Kovács ügyvédje a tanutól részleteket kíván az istálló átadásáról.

A bíró nem enged tovább vinni a vallomást, Kovács ügyvédje erre azt mondja, hogy akkor itt fogja hagyni az egész tárgyalást.

A bíró feleli: Hát csak tessék én nem fogom kiszolgáltatni önnek majd a tanut.

A tanu vallomására leteszi ezután az esküt.

A következő tanu Jekelfalussy szobaleánya, aki azt vallja, hogy Kovács nagyhangon és durván beszélt a miniszterrel, amikor ő Kovácsot figyelmeztette hibájára. Azt is vallja, hogy hallotta, mikor Kovács az okozott kár megtérítését ígérte.

Még Weisz Izidort hallgatták ki, ki azt vallja, hogy nagyon silány borjukat vett Kovácstól.

A bíró erre megjegyzi, hogy Kovács járattalan lehetett a gazdaságban. Erre Kovács azt mondja:

— Hazugság!

A bíró rendreutasítja Kovácsot:

— Ha még egy szót szól, ki fogom utasítani a teremből és meg is birsákolom.

Thék Endre budapesti nagyiparos kihallgatása következett.

Thék: Julius hó 17-én együtt utaztam a honvédelmi miniszter ural. Bél állomáson találkoztunk a pályaudvaron felperessel. Jekelfalussy megszólította:

»Fiam, magának még el kell számolnia, menjen vissza a gazdaságba.

— Nem megyek — válaszolt erre Kovács.

— Akkor én magát fiam visszaállítatom a törvény értelmében — mondá a miniszter.

— Engem ugyan nem. Nem megyek többé Lontóra — jelenté ki durván Kovács. En még csodálkoztam a miniszter udvarias beszédjén, és megbotránkoztatott Kovács durva magatartása.

Wattrea József csendőrkáplár következett utána, aki előadja, hogy a kémendi állomásfőnök utasítására jelentkezett a miniszter szalonkocsijában.

A miniszter így szól hozzá:

»Ezen a vonaton utazik egy szökött cselédem, aki nekem tartozik. Járjon el a szabályok értelmében.« Mire ő tisztelgett és a szabályok értelmében cselekedett.

Barta csendőrmester: Junius 22-én a felperes hozzá jött Wattres kíséretében. Kovács György okleveles gazdaszisztnék mutatta be magát. En leültettem, mire ő megkérdezte szabad-e dohányozni.

— Ön nincs letartóztatva, nem fogoly, tehet amit akar — mondván én és megkérdeztem miért jött.

Elmondta, hogy előre kivett konvenció és rosszul vetett heremag fejében 166 korona 40

fillérrel tartozik a miniszter urnak és aztakarja kifizetni.

Es kért, hogy engedjem telefonozni a feleségével. En kimentem vele a vasúthoz és telefonon a párkányvási állomásra kérdést intéztem a miniszter urhoz, hogy mit csináljak a 166 korona 40 fillérrel, melyet Kovács kifizetni akar.

— Vegye el és küldje Lontóra — volt a felelet.

Kovács Györgyöt hallgatta ki majd a bíróság, aki azt mondá, hogy a gazdaságban önállóan csak aprólékos dolgokban járt el, különben mindig felsőbb utasításra cselekedett. A vetés azért volt rossz, mert rossz vetőmagokat kapott. Tagadja, hogy kiakarta fizetni a kárt és e végre pénztárcájához nyult volna.

Kovács ügyvédje és a bíró között ekkor erős vita fejlődött ki, mert a bíró nem tűrte, hogy Kovács minduntalan a per elbírálására nézve lényegtelen dolgokra térjen ki vallomásában amiért a felperes ügyvédje izgatottan felállt és ügyfelével együtt e szavakkal hagyta el a tárgyaló termet.

— Majd találkozunk a törvényszék előtt. A tárgyalás este fél hét órakor ért véget, amikor a bíró kihirdette az ítéletet, mely szerint felperest a bizonyítási eljárás igazolta tények alapján keresetével elutasította és 400 K perkölttség megfizetésére kötelezte.

Kovács György a Jekelfalussy Lajosné ellen 700 K iránt folyamatba tett perét is elvetette, mert a bizonyítás során igazolást nyert, hogy Kovács a miniszter nevének uradalmában szegődött cseléd volt, a szerződést pedig ő szegte meg, a szolgálatból eltávoztakor.

Az orosz forrongás.

Az orosz forradalmárok taktikát változtattak. Távirataink nem győznek beszámolni a tömeges merénylettel, amelyet tehetetlen bosszúvágyukban azok ellen elkövetnek, kik a feldúlt rend és béke helyreállításán kötelességükhöz hiven erélyesen fáradoznak. A varsói, lodzi és más lengyel városokbeli véres események megdöbbentő mértékét bizonyítják a szociális terror zabolátlanságának.

Terveik kivételére pénzt úgy szereznek, hogy vonatokat támadnak meg és rabolnak ki. Emellett gondoskodnak arról is, hogy hamis híresztelésekkel, hazug rágalmazással üzemeikről eltereljék a közvélemény tekintetét.

A kormány a forradalmárok taktikájával szemben a béke és rend érdekében a veszedelmes izgatók letartóztatásával felel.

Távirataink:

Valótlan hírek.

Pétervár, augusztus 17. Teljesen valótlanok azon oroszországi híresztelések, amelyek szerint a belügyminiszter rendeleteket adott ki, amely megtiltja, hogy a községi hivatalokat zsidókkal töltsék be. Ilyenmü körrendelet nem adatott ki.

A forradalmárok munkában.

Pétervár, aug. 17. A Kurier Varsavski kijelentése szerint tegnap 13 rendőrügynököt és négy biztost, hét csendőrt és négy katonát megölték, 8 rendőrügynököt, két biztost, két csendőrt és hat katonát megsebesítették. Ezenkívül 15 polgári személyt öltek meg s mintegy százat megsebesítették.

Pétervár, augusztus 17. A varsói és lodzi valamint más lengyel városokban lezajlott véres események rémületbe ejtik a székváros köreit, de ezeknek az eseményeknek a belső összefüggését még nem ismerik Varsóba és Lodzba csapat erősítéseket küldtek.

Majna Frankfurt, aug. 17. A Frankfurter Zig. odesszai jelentése szerint az ottani pályaudvaron tegnap hét anarchista, megtámadta

a vasuti pénztárost és 5500 rubelt raboltak tőle. Az anarchisták ezután elmenekültek. Az őket üldöző rendőrökre bombát dobtak, mely felrobbant, minek következtében egy rendőr életét veszítette, többen megsebesültek. Végül sikerült három anarchistát letartóztatni.

Tüzelés a zarándok csapatra.

Varsó, augusztus 17. Volova külvárosban ma visszatérő zarándokcsapat előtt egy petárda robbant fel. Egy elvonuló katonai csapat tüzelt a zarándokokra, kik közül tizen megsebesültek.

Letartóztatások.

Pétervár augusztus 17. A legutóbbi napokban Pétervárott és Moszkvában a forradalmi szociálista pártnak kétszáz tagját tartóztatták le. Az egyes kormányzósági székhelyekről 450 letartóztatott forradalmárt küldtek Szibéria távolabbi vidékeire. Kronstadtban még folyton naponta új letartóztatásokat eszközölnek.

UJDONSÁGOK.

A könyvek asszonya.

Valami közös, bus varázs,
Egy napon összehozta lelkünk,
Köszöntött ép az elmulás,
Amikor is egymásra leltünk.
S a könyvek sápadt asszonyát
Megértette rajongó lelkem,
De köszöntött az elmulás,
Amikor a lelkére leltem.

Két nagy szemében ott égett
Egy eltevesztett élet átká.
A lelke, oh, de megtépett
S a szabadtót várta, várta.
Egy ködös napon megjelent
A beteg, álmódó legényke
Két könyvsepp ép elég volt, hogy
Őt megszeresse és megértse.

Mikor az ibolya kinyílott,
Álmainak akkor lett vége.
Elment messze a nagyvilágba
Szívének szerelmes legénye
... E egyszer a kis kápolnában
Sok-sok díszített gyertya égett.
Valamit mondott, könyve se hullt,
Csupán a koszoruja fényelt.

Sebentén Gyula.

Ő Felsége születésnapja.

Örömmünnepet ül ma a magyar nemzet. Koronás királyának hetvenhatodik születésnapját ünneplik. Ima száll az ajkáról a Mindenhatóhoz, a királyok királyához Szent István koronájának viselője életéért, aki a nemzet jó és balsorsában fenkölt lélekkel osztozott mindenkoron.

Kettős az öröme a magyar nemzetnek, most, mikor a félreértés keserű és hosszú esztendeje után a kölcsönös bizalom, az uralkodó bölcsessége s a nemzet törvénytisztelete a béke olajágát, egyetértést hozott király és nemzet között.

És ezen nyugszik a nemzet boldogulásának alapja, ebben található egyedül fel a koronás király örömet, boldogságát.

A keserű napok után, a béke verőfénye mellett kétszeresen érezzük az összetartozandóság magasztos érzetét most, ez ünnepen, s kigyul szívünkben a szeretet gondoktól s a sors csapásai által oly sokszor sujtott ősz királyunk felkent személye iránt és imaszzerű fohász kél ajkainkon:

Éljen a király!

Ő Felsége születésnapja alkalmából ma, szobaton a 1. sz. székesegyházban délelőtt 9 órakor ünnepélyes isteni tisztelet lesz, amelyre az összes polgári és katonai hatóságok hivatalosak. Az ünnepélyes szent misét *Fetser* Antal felszentelt püspök tartja.

A katonai csapatok kedvező idő esetén a kora reggeli órákban kivonulnak a gyakorló térre, ahól tábori mise lesz.

A középületeken és sok magánházon a király születésnapja alkalmából kitűzték a nemzeti lobogókat. Tegnap este pedig a 37-ik gyalogezred zenekara disztakarodót fuvott. A város utcáin zeneszóval felvonult, a katonai parancsnokság és a főispán lakása előtt néhány zenedarabot játszott aztán 9 órára bevonult a várba.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket **hogyan úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni szíveskedjenek** hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Személyi hír.** *József* kir. herceg nevével tegnap Budapestről Bécsbe utazott, ahova este érkezett meg.

* **Szent István napja Bécsben.** A bécsi kapucinus atyák templomában tudvalevőleg minden évben Szent István napján ünnepélyes magyar szentmise és magyar szentbeszéd tartatik, amelyen a Bécsben élő magyar előkelőségen kívül az esetleg Bécsben idező kormánytagok, közös miniszterek és a gyar állammal közjogi vonatkozásban álló hivatalos személyiségek is meg szoktak jelenni. Az idén a szent misét Bécsben *Palotay* László pápai praelátus, az ünnepi szent beszédet Szent István királyról pedig lapunk felelős szerkesztője, dr *Vucskics* Gyula esperes plebános tartja, kik e céljól tegnap utaztak el Nagyváradról a császárvárosba.

* **Betonjárda Kolozsvári utóán.** Tegnap a városhoz Rosenberg Izsó kérelmet nyújtott be egy minta betonjárda elkészítéséért. A betonjárda Kolozsvári-utcán lenne a 48. számú ház előtt. A vállalkozó kéri a várost, hogy engedje meg a járda elkészítését, mely ha beválik egy évi időszak alatt, akkor ajánlatot fog benyújtani az utca többi részének hasonló járdával leendő ellátása végett.

* **Hadapródok felavatása.** A nagyváradi honvéd hadapródiskolának ünnepe lesz ma: ma d. e. avatják fel a negyedéves végzett növendékeket hadapródtiszthelyettesekké. Az ünnepély előtt tábori mise lesz a katonai gyakorlótéren, melyen a negyedéves növendékek még növendéki ruhájukban vesznek részt. Mise után a felavatandó hadapródok tiszthelyettesi ruhájukat veszik fel s úgy gyülekeznek az iskola udvarán. A kinevezési parancs felolvasása után az új tiszthelyettesek leteszik az esküt a 4-ik honvédgyalogezred zászlajára. Ezután az iskolaparancsnok beszédet intéz az tiszthelyettesekhez. Az ünnepély 7 órakor kezdődik a tábori misével, a felavatás maga 9 órakor lesz a hadapródiskola udvarán. Részt vesznek az ünnepélyen úgy a közös, mint a honvédtisztikar, továbbá a 4. honvédgyalogezred egy disz-százada a lobogóval. Délben diszebéd lesz, amelyen a végzett növendékek bucsut vesznek az intézettől. A tiszthelyettesek közül a gyalogságiak mind honvédek lesznek, csak a lovas-hadapródok egy része megy a közös hadseregbeli huszárokhoz.

Huszár tiszthelyettesek lesznek: Institorisz Mosotzi Frigyes, Kokovay Endre, Szabó Andor, Komáromy László, Edes Imre, Kelemen Zoltán,

Gábor István, Törös József, Sziksay István, Macky Emil.

Gyalogos tiszthelyettesek: Mihály Dezső, Palánszky Lajos, Veres Gusztáv, Tatay Károly, Petukovics István, Vedruska Károly, Egymann Géza, Snyarus Iván, Bulbug Emil, Bulbug Iván, Czeglédy Elemér, Mészáros Elek, Deim Vince, Bively Károly, Bukavec Ervin, Kralik Gyula, Bokker István, Szabó Sándor, Köröm László, Konecsin Ferenc, Wenier János, Fernbach Ferenc, Kralovics Gyula, Badényi Gyula, Lakos Róbert, Pázmány Géza, Rónai István, Lőcs László, Adorján Ervin, Lemberkovics Alajos, Kendra András, Talic Zoltán, Ballay Győző, Jekelfalussy Miklós, Stokenberg Alfréd, Nagy Gábor, Verbőczy Kálmán, Máté András, Iglódy Béla, Adamkovits Sándor, Neumann Ferenc, Arnold Géza, Lamendorfer Antal, Hadsics Emil, Adorján Antal, Vitt László, Fuchs Győző, Cerglanovics Iván, Bornyák István, Székely Dezső, Smeke Péter, Valdberg Endre, Keresztes János, Hollós Andor, Pechmann Győző, Brascó Antal, Horváth Dezső, Kovács Gyula, Pilisi István, Homonnai Sándor, Tóth Béla, Kope Eugen, Popovics György, Bari Jenő, Baden Antal, Schweicel István, Matsa Gábor, Nagyszeghy Jenő, Rem Dezső, Ilyés Zoltán, Petrovay László, Richnovszky Géza, Komornyik Loránd, Majtényi Gyula.

* **Csaplár Benedek állapota.** A budapesti szocialista támadás áldozata, Révai Miklós érdemes életirója, válságos állapotban fekszik a piarista-rendházbeli lakásán. Az orvosok azt mondják, hogy bajosan heveri ki az ősz tudós a csonttörést, mely érte. Tegnap délelőtt a beteg állapota nagyon válságosra fordult.

* **Uj anyakönyvvezetők.** Belügyminiszter a kocsibai anyakönyvvezetői kerületbe Zigre Tivadart és a gyantai kerületben megüresedett anyakönyvvezetői állásra Vári Károlyt nevezte ki anyakönyvvezetőkké.

* **Tűz a milánói kiállításon.** A milánói kiállításon — mint nekünk jelentik — tegnap ismét tüzeset fordult elő. — A kiállítás területén egyszerre három helyen keletkezett a tűz, és pedig a mezőgazdasági csarnokban, az orosz pavilonban és az egyesült államok osztályában. Az orosz pavillon körül a tűz keletkezésekor négy gyanus egyént letartóztattak. A tűz valószínűleg gyujtogatásból származott. A tegnapi különben a negyedik tüzesett a milánói kiállításon.

* **Maró Gergely áthelyezése.** Maró Gergely megkapta büntetését azért a naptárért a melyet a haladópart szolgálatában szerkesztett és amelyet a Fejérváry-kormány rengeteg sok példányban országsszerte terjesztett. Surányi Károlyt, kaposvári főgimnáziumi tanárt, aki Maró Gergely naptárát írta, a vallás és közoktatásügyi miniszter hivatalból (tehát nem saját kérésére) a bártfai állami gimnáziumhoz helyezte át. A bártfaiak majd megköszönik a megtiszteltetést.

* **Uri leányok tragikus halála.** Kaszáról jelentik. Osz. Friedman Ignácné budapesti lakos leánya, Forró Lilly, Gábor Ágnes boroszlói társalkodónője és Brachteld bécsi gyáros neje s ennek hat éves fiacskájával, kik Boldogkőváralján rokonaiknál nyaralnak, e hó 14-ikén kocsin elmentek a nem messze tolyó Hernádhöz fürödni. A jó uszó Gábor Ágnes azonnal a folyó közepére uszott, noha figyelmeztették, hogy ne menjen oly messzire. Itt örvényre bukkant és alámerült, Forró Lilly, szintén jó uszó, látva társalkodónője veszedelmét, nyomban hozzá uszott, hogy megmentse. Meg is ragadta a fuldoklót, de ez magával rántotta és mindketten alámerültek. Brachteldné, ki a párthoz közel kis fiacskájával fürdött, segítségükre akart sietni, de fiacskája megfogta ruháját s nem engedte el magától anyját. Ez megmentette őt, mert a

következő pillanatban már semmi sem látszott, a két leány eltűnt a hullámokban. Brachteldné hiába kiáltozott a parton levő embereknek, hogy 5000 frtot ad, aki megmenti őket. Senki sem mert utánuk menni. Egész éjjel keresték a két leányt, de csak 15-ikén délelőtt sikerült őket kihuzni a vízből. Összekarolva találták őket. Gábor Ágnes Váralján temették el. Forró Lillyt azonban Temesvárra szállították a családi sirboltba.

* **Bosszuálló férj.** Cséla felől Nagyváradra robogó vonaton tegnap reggel óriási rémületet okozott egy ember, ki késsel kezében leszurással fenyegetett mindenkit a vonaton. Oláh Ferenc már régóta különváltan él feleségétől. Oláh többször felszólította feleségét, hogy menjen vissza hozzá, azonban az asszony hallani sem akart róla. A férj erre elkeseredésében elhatározta, hogy feleségét meg fogja ölni. Tegnap reggel Cséfaról induló vonaton jött Oláh felesége. Oláh tudomást szerzett erről, szintén jegyet váltott és feleségével egy kocsiba ült, hol több idegen utazó is volt. Oláh a kocsiban ismét felszólította feleségét, hogy térjen hozzá vissza, az asszony azonban nem hallgatott férjére, mire ez kést rántott elő és feleségét négyszer megszurta. Oláhné sikoltani kezdett, az utasok felugráltak s le akarták fegyverezni a dühöngő férjet. — Oláh Ferenc a véres késsel kezében leszurással fenyegetett mindenkit, aki hozzá mer nyulni. Az utasok erre meghuzták a veszféket, mire a vonat megállott. Oláh a kocsit ajtaját felrántva, leugrott a vonatról. Az utasok üldözőbe vették és egy negyed órai hajszától el is fogták. A kést elvették tőle és megkötözve a vonatra vitték vissza. A vonat ezután megindult és a sulyosan sérült Oláhnéval és a megkötözött férjjel Nagyváradra jött, hol az állomáson már a rendőrség várta őket. Az összeszurkált asszonyt a közkórházba szállították, hol a szurási sebeket kimosták. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a mellbe történt szurások nem oly veszélyesek, azonban a hátszurások közül egy a tódót is megsebesítette, és ez igen veszélyes, mivel igen könnyen beállhat a gyuladás. Oláhot a rendőrség letartóztatt és kihallgatta. Ma fogják átkísérni az ügyészségre, ahol a vizsgálatot megindították ellene.

* **Katonák eskütétele.** Sok mindenben változást hozott a múlt évi törvényen kívüli állapot. Hogy a sorozást nem tartották meg, természetesen nem vonulhattak be ujoncok a múlt év őszén és nem volt eskütétel sem november 1-én, mint szokásos rendes körülmények között. Az ujoncok ez évi augusztus hó 1-én vonultak be s most jön a sor az eskütételre. A csapatok részt vesznek az ő Felsége születésnapja alkalmából ma tartandó tábori misén, azután pedig leteszik az esküt. *Guta* Márton tábori lelkész beszédet intéz az ujoncokhoz. Az eskütétel a szokásos katonai ünnepek keretében megy végbe.

* **A rendőrségre vonatkozó szabályrendeletek.** A szegedi rendőrséget tudvalevőleg most újra szervezik. A szervezést gondosan akarják előkészíteni, éppen ezért az összes törvényhatóságokat, hol városi rendőrség van átíratban keresték meg, kérve a rendőrségre vonatkozó összes szabályrendeletek megküldését. A szegedi főkapitány erre vonatkozó irata megérkezett Nagyvárad városához is.

* **Nem lesznek ellenőrzési szemlék.** Már említettük, hogy ez évben nem lesznek katonai ellenőrzési szemlék. Most hivatalosan is meghirdetik a szemlék elmaradását. Nagyvárad város katonai ügyi osztálya a szemlék elmaradását a következő hirdetményben hozza az érdekeltek tudomására.

A nem tényleges állomány (tartalékos) cs. és kir. közös hadseregbeli és m. kir. hon-

véd legénység ellenőrzési szemléi és a népfelkelés időszaki jelentkezései felsőbb rendelet folytán az idén nem tartatnak meg. A tisztí jelentkezések azonban a folyó évben is az előírt módon teljesítendőek. Nagyvárad, 1906. évi aug. hó 16. Darvassy Lajos tanácsnok.

* **A malommunkások sztrájkja.** A malommunkások bizalmi férfai tegnap reggel felkeresték dr. Boda Dezső főkapitányt, akiben a munkásság különösen megbizik s déli fél egy óráig tanácskoztak vele. A főkapitánytól a munkások a kereskedelmi minisztériumba mentek s ott Szterényi József államtitkár bevonásával folytatták a tanácskozást. A tanácskozással meglelt a kívánatos eredménye, mert — mint fővárosi tudósítók jelenti — a malom tulajdonosok és munkásaik közt létrejött a megegyezés különösen Boda Dezső főkapitány fáradozásai következtében. A megegyezésnek ugyanazok a pontjai, amelyeket Szterényi József terjesztett egy ízben elő, de a melyeket a munkások a bizalmi embereik cserbenhagyásával előzőleg elvettek.

* **Majd benne lesz a kommunikében.** Ha végigjárjuk a hatalmas városházát, ahol a rend éber őrei várják a hivatalos óra végét, és ha megkérjük őket, hogy ebben a bűnyben némi felvilágosítást sziveskedjenek adni, a válasz: »Majd benne lesz a kommunikében» és a felkért gyakornokcska néz ki a Feldmann-féle uszoda hűvös vizeire? de hogy a fürdőzőket nézi. A közönségnek nem szabad, de a gyakornokcskáknak szabad. Es a fő, ezt megengedi a főkapitányság, azonban felvilágosítást nem szabad adni, mert az meg van tiltva. Csodálatraméltó ez az intézkedés, melynek tudatában minden pelyhedző állu ifjanc legalább is kormánybiztosnak képzei magát és jó, hogy ki nem dobja a felvilágosítást kéréket. A rendőrségi kommuniké az, amelyre olyan büszke különösen B. ur, ez olyan üres mint sok ember feje. A kommuniké a tárgyat úgy írja le, hogy abból lehetetlenség a tárgyat kihámozni. Egy nagy bűny 1—2 sorban van leírva. Es ha felvilágosításra van szükség, ehhez a jól megszerzett szüleményhez utasítja az embert a gyakornokcska. Tessék azután rendőrségi hírekért a rendőrségre menni.

* **Román tanítók Bukarestben.** A magyarországi román tanítók bánati csoportja tegnap érkezett Bukarestbe a kiállításra. A csoportot a román fővárosban nagy tüntetéssel fogadták és egy román nemzeti zászlót adtak át a kánati román tanítók csoportjának.

* **Megyei zugiskolák.** Biharvármegye területén oly sok a zugiskola, hogy a törvényhatóság kénytelen volt ez ügyben a feliratot intézni a belügyminiszterhez. A zugiskolák a közönségnek csak hátrányára vannak és rendszeren olyan iskolák ezek, ahol nemcsak a művelődés szekerét igyekeznek megragasztani, de a dászálók és a jó bocherek gyűlölet magvait igyekeznek elhínteni a szerencsétlen tanítványok közt. És ez a nagyszerű munka volna hivatva szolgálni a közoktatásügyet a magyar hazaszeretet fejlesztését. A törvényhatóság e banda működését akarja megakadályozni a miniszterhez intézett feliratában. A miniszterhez tegnap jött meg a válasz, mely szerint ez ügyben legközelebb általános határozatot fog hozni, amelyen épen most dolgoznak.

* **Leégett pezsgőgyár.** — S. A. Ujhelyről táviratozzák: Szöllősy Tivadar itteni pezsgőgyára ma teljesen leégett. A kár 80000 korona.

* **Pékek a vasárnapi munkaszünetért.** A sütő mesterek egy része és a segédek képviselősege tegnap a főkapitánynál küldött-ségileg tisztelgett. A tisztelgők kérték a főkapitánytól, hogy a vasárnapi munkaszünet betartását szigorubbán ellenőriztesse. E kérelmük ugyszólván teljesen hiába való volt a sütő ipar-

soknak, mert egyrészt a munkaszünet megszegőire, mért csekély büntetés nem tartja vissza az iparost attól, hogy egy nagyobb keresettől elesnek. Azok az iparosok ugyanis akik a munkaszünetet meg nem tartják a kávésokkal, vendéglősökkel, piaci árusokkal vannak összekötöttesben és nekik leginkább a hétfői nap, tehát a vasárnap esteli sütés, oly nyereséget hoz, a miyet egész héten nem érne el. Másrészt maguk a munkások az okai a munkaszünet benem tartásának. A munkások egyrésze ugyanis úgy van szerződötve mint üzletvezető, vagy családtagnak van bejelentve ezekre pedig a munkaszünet nem kötelező.

* **A motoros kerékpárok száguldásai ellen.** A rendőrség most ismét felhívja a motoros kerékpár tulajdonosokat, hogy a rendőrkapitányi hivatal által a kerékpáros közlekedésre vonatkozólag kiadott rendeletet, amely a motor-kerékpár tulajdonosokra is vonatkozik, — pontosan tartsák be; így: este 5 órától 8 óráig a Bémer-térről a Bihar megyei közokházig terjedő útvonalon közlekedni nem szabad; a szürkület beálltával lámpás nélkül közlekedni nem szabad; s egyáltalában megengedett menetsebességgel szabad csakis közlekedniük. — Ezen szabályok betartásának ellenőrzésére a rendőrség ismét szigoruan utasított, s a rendelkezések áthágói ellen a kihágási törvények a legszigorubbán fognak alkalmaztatni.

* **A forró napsugarak.** Nyár forró meleg nyár, tüzes napsugarakkal, fojtó porfelhőkkel, lassan készíti elő az utódot a hosszú őszt. Hadjáratot indított az égető napsugár a sötétzöld falevelek közt, mint egy késő őszi éjszaka megfagyott harmatjával. Sárgás barnára változik át a zölde színű falevél és összegömbölyödve hull le a földre. Fent még marad elég, de meg van tépve a fa, s olyan rongyos, olyan tépott, mint egy koldus. Megkopasztott ágai, mint a karok égnek meredve esengenek esőért, mert még élni akarnak. A virágok színei olyan megváltoztak, érzik az eső hiányát. A levegő telítve van porral egészégteleen s nehéz, kellene az eső. Olyan előkészítő munka ez nagy tusára, amikor a természet pi-henni fog térti. Talán azért történik, hogy ne fájjon olyan nagyon a sok szép a viruló természet e nagyszerű teremtményének hirtelen elvesztése. Közélg lassan, de biztosan az elkerülhetetlen őszt, melyet legjobban láthatunk a városon kívül, ahol sárgul minden s nem ujul semmi.

* **A gabonakészletek felbecsülése.** A földművelésügyi miniszter tájékoztatás óhajtván szerezni a gabonakészletek megközelítő mennyisége felől, felhívta a gazdasági tudósítókat, hogy amennyiben biztos tudomásuk lenne arról, hogy a termelők kezén közvetlenül aratás előtt, tehát július 1-én eladásra váró gabona készletek lettek volna, azokról a termények külön megnevezésével (buza, rozs, kétszeres, sórtárpa, takarmányárpa, zab és tengeri) tájékoztató feltevéseket tegyenek a számbeli adatok feltüntetésével.

* **Hirtelen halál.** Szalacsról jelenti tudósítónk, hogy ott egy asszony hirtelen meghalt. Szántó Sára tegnap ebéd után hirtelen rosszul lett és néhány perc múlva meghalt. Hozzátartozói azt hitték, hogy kolerában halt meg, ezt azért hitték, mert az a hír volt elterjedve, hogy a dinnye ez évben egészségtelen és Szántókék tegnap délben dinnyét is ettek. A halálesetről azonnal jelentést tettek az előjáróságnak. A megjelent hatósági orvos megállapította, hogy az asszony szivszélhűdés következtében halt meg. Az ügyészségnek is tétetett jelentés, mely a hulla eltemetését megengedte.

* **Nyári zápor.** Az óriási hőség után tegnap délután erős nyári zápor kerekedett, amely kár csak igen rövid ideig tartott, némileg megáztatta a szomjas földet. A zápor alatt erősen villámlott és dörgött, a levegő azonban nem hűlt le s továbbra is tartott a rekkenő hőség. Ugy látszik, hogy még lesz részünk esőben, mert erősen beborult.

* **Érik a szőlő.** A szőlősgazdák nagyon panaszkodnak az idej szőlőtermésre. Az időjárás ugyan elég kedvező a szőlőre, de a tavasszal a fekete tücsök s más elemi csapások nagyon megdézsmálták a termést. Ez évben alig 50% a lesz a tavalyi termésnek.

x **Óriási szerencse Gaedickénél.** Az imént betelezett IV osztályu huzás főnyereményét 90000 koronát ismét Gaedicke bankház Budapest Kossuth Lajos u. 11 szerencsés nyertő nyerték. Ezuttal a 3148 számra. Mint ismeretes említett szerencsegyűjtőde magában az elmúlt sorsjátékban a 400.000 60.000 2 á 30.000 20.000 3 á 15.000 10.000 5000 stb. nyereményeket fizette ki szerencsés vevőinek.

TÁVIRATOK.

Uralkodók találkozása

Berlin, augusztus 17. Mint a Lokalanzeigernek Hamburgból jelenti, a berlini angol nagykövet, Sir Frank Lascelles a kronbergi uralkodó-találkozásra vonatkozólag kijelentette, hogy az a két nép egyetértésének értelmében jelentékeny sikernek tekintendő. Ugyanez a felfogása a találkozás részleteibe beavatott többi személyiségeknek is.

Összeesküvés.

Berlin, augusztus 17. Newyorkból jelenti: Havannában összeesküvést fedeztek fel Palm elnök meggyilkolására. A palota és a kincstári épület előtt megkettőztették az őrséget. A forradalmi párt vezéreinek minden mozdulatát ellenőrzik.

Elnökjelölés.

Danville (Illinois), aug. 17. Az illinoisi kongresszusi választókerület köztársasági pártja egyhangulag Cannon Józsefet jelölte az Egyesült Államok elnöki állására.

Panasz a japánok ellen.

London, aug. 17. A Daily Mail tiencsingi levelezője azt jelenti, hogy japánok a nyílt ajtó politikájának tekintetében pontosan betartják a határozatokat. Korea északi részében a benszülöttek panaszkodnak a felett, hogy a japánok nagy földterületeket kerítettek a hatalmukba és rosszulbánnak a lakosokkal. A kínaiaknak a japánok iránt táplált jó véleménye igen megrendült, a mióta kétes jellemű japánok ezrei árasztják el Mandzsuriát.

Az új japán nagykövet.

London, aug. 17. Komura báró, az új japán nagy követ, a ki hogy főfeladatát az fogja képezni, hogy az Angolországot és Japánt összekötő kötelékeket lehetőleg még szorosabbakká tüzze.

Kísérletezés alkotmányos kormányval.

London, aug. 17. A Morning-Post egyik sanghaji távirata szerint Juan-Sikkaj főkommandyónak az a terve, hogy Csli provinciában kísérletképpen alkotmányos kormányt léptet életbe.

Az angol hadsereg.

London, aug. 17. A Standard jelenti, hogy a hadügyi költségvetés redukciójával kapcsolatban többféle változtatást határoztak el a hadseregben.

EGYESÜLETEK.

A Katholikus Legényegyesület fél-százados jubileuma.

Az országos középponti katolikus legényegyesület augusztus 18-ától 21-éig ünnepli meg fennállásának ötvenedik évfordulóját részint az egyesületi háznál (Rottenbiller-utca 20 és 22 szám) részint az Iparcsarnokban és a Margitszigeten. Az ünnepség sorrendje a következő:

Augusztus 18. A küldöttségek és vendégek fogadása a pályaudvarokon és hajóállomásokon. Este 8 órakor. Ismerkedés az egyesület helyeiben. Etkezés étlap szerint; katonazene. Augusztus 19. Reggel 7 órakor. Gyülekezés a diszfelvonuláshoz az egyesületi ház előtt. A küldöttségek sorrendbe állítása után diszfelvonulás a Szent István bazilikába. Fél 9 órakor. Ünnepi istentisztelet és szentbeszéd a Szent István bazilikában, utána felvonulás a városligeti Iparcsarnokba.

Délelőtt 11 órakor. Diszgyűlés az Iparcsarnokban, ennek végeztével a munkakiállítás ünnepies megnyitása. Délben 1 órakor. Társas étkezés a közeli vendéglőkben étlap szerint. Ünnepeji jubileum vendégei tiszteletére a Margitszigeten. Délután 5 órakor. Gyülekezés a Margitszigeten. Esti 6 órakor. A fővárosi daloskörök hangversenye, esetleg egyéb versenyek. Nyolc órakor. Nagy tűzijáték az alsószigeten. — Augusztus 20. Reggel fél 6 órakor. Gyülekezés az egyesületi helyiségben, felvonulás a szentistvánnapi körmenetre. Részvétel a körmeneten s utána a jubileumra megjelentek együttes lefolytatása. Délután a főváros megtekintése. Esti 6 órakor. Színelőadás az egyesületben. Augusztus 21. Reggel 9 órakor. Gyásztisztelet az erzsébetvárosi plebánia-templomban az elhunyt egyesületi tagokért és jótévedőkért. Fél 11 órakor. A Szabóky- emléktábla leleplezése. Délben 12 órakor társas étkezés az egyesületben.

Délután. Kirándulás a budai hegyekre. — Részvételi díj személyenként 1 korona. Ezért az összegért a résztvevők megkapják az ünnepi jelvényt, az egyesület jubiláris történetét és egy budapesti utmutatót. A jubileumon résztvevők az összes magyarországi vasutakon és hajókon félárú vasuti jeggyel utazhatnak. Aki július 15-ig jelentkeztek, a székeslővárosi iskolákban részesülnek elszállásolásban. Személyenként egy-egy éjszakára 60 fillér fizetendő. Minden legényegyesület három hivatalos kiküldöttje, de csak ha zászlóval jönnek, ingyenes szállásban részesül. A nagyváradiak ma utaznak el.

Hivatalnokok Egyesülete.

Az a mozgalom, amelyet néhány lelkes fiatal ember kezdeményezett, a legszebb reményeket ígérő sikerekre jogosítja városunk hivatalnok társadalmát. Idáig legszebb eredmény az, hogy a szervezés annyira előrehaladt már, hogy a szervezés körüli működését a szervezőbizottság befejezettnek tartva, leköszönt és így alkalmat adott egy intéző-bizottság megalakítására.

Ezen intéző-bizottság pedig tevékeny permanenciában van és vezeti a megalakuláshoz közel járó egyesület teendőit. Ezen bizottság vezeti a tagok gyűjtését és előkészíti az egyesületet a megalakuláshoz. Az alakuló közgyűlés e hó folyamán fog megtartani. A tagok belépése már igen tetemes számot ért el, melynek az a magyarázata, hogy a hivatalnokok között erős az érdeklődés és lelkesedés az egyesület iránt.

A tisztviselők országos szervezkedése.

Az Országos tisztviselő szövetség választmánya igen látogatott ülést tartott, amelynek tárgya a Szent István napi közgyűlés megbeszélése volt. Luby Béla országgyűlési képviselő bejelentette, hogy a székeslőváros polgármestere készséggel ajánlotta fel az újjászerve-

háza közgyűlési termét az alakuló közgyűlés céljaira, miért is ajánlotta, hogy a közgyűlés itt tartassék meg.

A választmány ez indítványt elfogadta s így az alakuló közgyűlés f. hó 20-án, Szent István napján, délelőtt 10 órakor, az újjászervezés (IV. Váci-utca 62) közgyűlési termében lesz. Ezután a titkár terjesztette elő jelentését, mely szerint a lefolyt héten 1348 tag jelentkezett, úgy hogy a szövetség tagjainak száma ez idő szerint a 100000-et felülhaladja.

Jelentést tett továbbá arról, hogy egy balatoni, egy tatrai és 4 erdélyi fürdőhely igazgatóságától érkezett igen előnyös ajánlat üdülőházak létesítése tárgyában, valamint, hogy az ország egyik legelőkelőbb pénzintézete tervezetet nyújtott be oly tisztviselői takarékpénztár szervezésére vonatkozólag amely a tisztviselőknek 6 százalékos kölcsönt nyújtana. Kende Tódor Ganzgyári főmérnök, Várady Antal takarékpénztári igazgató és Komjáthy Pál dr. miniszteri fogalmazó hozzászólásai után az ajánlatokat az igazgatósági választmány elé utalta az értekezlet.

Végül felkéri a Szövetség a tisztviselőket, kik vidékről jönnek, hogy az elhelyezés tekintetében a Szövetség titkári hivatalához forduljanak. — Egyébiránt mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál a Szövetség titkári hivatala: Budapest VIII. Práter-utca 45.

A Gyula vidéki r. kath. néptanító egyesület. Békéscsabán, 1906. évi augusztus hó 23-án, a Jankó-féle iskolában délelőtt reggel 9 órakor kezdődőleg fogja tartani a közgyűlést melyre most bucsátották ki a meghívókat. A gyűlést megelőzőleg, reggeli fél 9 órakor szent-mise a plébánia templomban. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Elnöki megnyitó beszéd
 2. Lehet-e a magyar ember socialdemokrata? Értekezés, tartja Nevorall Gusztáv csabai tanító.
 3. Pénztári jelentés. Előterjeszti Takácsy Lajos.
 4. Az állatok önvédelme. Értekezés, tartja Ulrich Győző csabai tanító.
 5. Az országos rk. tanítói árvaház ügye. Előadó Székely Lajos.
 6. A takarékosagra való nevelés. Értekezés tartja Bácskay István tanító.
 7. Indítványok és idő közben telmerülő ügyek tárgyalása,
 8. A tanító egyesületi tagdíj megállapítása.
 9. Tisztujtás.
- Gyula. 1906. évi augusztus hó 15-én.

Kny Antal, Székely Lajos,
esp. c. kanonok e. elnök. tanító e. jegyző.

A lelkesek és tanítók Csabán szállás és étellemezéssel ösi szokás szerint el lesznek látva. A gyűlés napján délben 1 órakor disztribúció lesz a csabai Széchenyi kert nagytermében, hol a gyűlésen résztvevők Nemeskey Andor csabai plebános szívesen látandó vendégei lesznek.

SZÍNHÁZ.

Mükedvelő előadás a Szigligeti-színházban.

A városunkban tartandó mükedvelő előadások közül kiemelkedik az az előadás, amelyet magántisztviselők és kereskedő alkalmazottak rendeznek e hó 25-én a Kossuth-szobor alap javára.

Színre kerül Gárdonyi Géza a »Bor« című paraszt-története. A próbák naponként folynak a Fekete Sas nagytermében és amint ezekből is észlelhetjük, nagy sikerre van kilátás, úgy hogy a közönség élvezetes előadásban fog gyönyörködni.

A felvonások között a legjobb zenészekből összeválogatott mükedvelő zenekar fogja a közönséget szórakoztatni.

A végleges szereposztást legközelebb közölni fogjuk.

A jegyek elárúsítását is napokban megkezdik, addig is előjegyzéseket elfogad dr. Adorján Emil úr irodája, ahol már eddig is tömeges előjegyzés történt.

REGÉNYCSARNOK.

A titok.

— Bűnügyi regény. —

5.

Írta: Fergus Hume.

— Angolból. —

— Azt mondta, hogy a megboldogult nem akarja, hogy hazakísérje; ezért hát visszagyalogol Melbourneba.

— És ön megkérdezte tőle, hogy hová vigye a boldogultat?

— Meg, s ő azt mondta, hogy a boldogult vagy a Grey utcában, vagy az Ackland-utcában lakik St.-Kildában, de a vámnál majd ő maga megmondja a lakását.

— Nem gondolta ön hogy a boldogult sokkal részegebb, semhogy ezt meg tudná mondani?

— De gondoltam; hanem a barátja azt mondta, hogy az alvás, meg a kocsi rázása kifogja józsnítani egy kissé a vángot.

— A világos kabátos ur tehát látszólag nem tudta, hogy hol lakik a megboldogult?

— Nem; csak annyit mondott, hogy vagy a Grey-utcában, vagy az Ackland-utcában lakik.

— Nem találta ön ezt különösnek?

— Nem: azt gondoltam, hogy talán valami klubból ismeri a boldogultat.

— Mennyi ideig beszélt önnel az a világos kabátos ur?

— Körülbelül öt percig.

— S ez idő alatt semmi neszt se hallatszott a kocsiból!

— Semmi; én azt gondoltam hogy a megboldogult mélyen elaludt.

— Mi történt aztán, hogy a világos-kabátos ur jó éjszakát kívánt a boldogultnak?

— Cigaretta gyújtott, nekem fél sovarengt adott s elindult Melbourne felé.

— Nem látta, volt-e zsebkezdője a világos kabátos urnak?

— Oh, hogyne; le is porolta vele a cipőjét, mert az ut nagyon poros volt.

— Nem vett észre rajta semmi furcsát szembetűnőt?

— Nem igen; ha csak azt nem, hogy gyémánt gyűrűt viselt.

— Mi volt ebben különös?

— Hogy a jobb keze mutató ujján viselte, amit még soha se láttam.

— Mikor vette ezt észre?

— Mikor cigarettára gyújtott.

— Hányszor szólott be a boldogulthoz a kocsi, mikor a várhoz értek?

— Háromszor vagy négyszer. Miután nem felelt, leszálltam a bakról kinyitottam a kocsi ajtaját s akkor láttam, hogy már halott.

— Hogyan feküdt a kocsiiban?

— A tulsó szögletben ült kétrét görnyedve s a feje oldalt lefogott. Egészen úgy ült, mint ahogy én elhelyeztem, csak a szája volt beakasztva zsebkezdőjével. Mikor megráztam, előre bukott s ekkor vettem észre, hogy meghalt. Azonnal a st.-kildai rendőrállomásra hajtottam és bejelentettem az esetet.

Royston kihallgatása után, mely alatt Gorbolyonosan jegyeztetett, behívták Chinston Róbert orvost, aki a boncolást végezte a hullán. Az ügyész a következő kérdéseket intézte hozzá:

— Ön vizsgálta meg a halottat legelőször?

— Igen én,

— Mindjárt az eset után?
— Igen, Mivel a szája kötött zsebkeendő-ről, mely kloroformmal volt telítve, tögtön mérgezésre gondoltam azonnal megvizsgáltam a hullát, mert tudtam, hogy a kloroform gyorsan elpárolog.

— Folytassa, kérem.
— Külsőjéről ítélve, jól táplált férfi volt a halott. Testén semmi nyoma az erőszaknak. A vér aláfutások hátán és lábszáran már a halál utáni vérömlés következményei. Belsőleg, az agyban vérbőséget találtam, mely agyagútát is okozhatott volna, különösen a felső lobokban. A tüdő egészségben volt de némi vérömlést ebben is tapasztaltam. A gyomorból alkohorpárák szálltak föl az eledel teljesen meg volt emésztve benne. A szív petyhüdt volt; a jobb szívkamrában meglehetősen mennyiségű sötét folyékony vért találtam. A boldogultnak különben hajlandósága volt szívelzsírosodásra. A véleményem ezek után az, hogy a boldogultat valami illó gáz például kloroform vagy metylén ölte meg.

— Ön azt mondta, hogy hajlandósága volt szívelzsírosodásra. Nem lehetséges, hogy ez ölte meg?

— Egymagában nem; de a kloroform mindenestre sietette azt és könnyen végzett a különben is degenerált szervvel. Meg kell azonban jegyezni, hogy a kloroform-mérgezés tünetei többnyire negatívak a halál után.

Miután az orvos kiment egy másik bérkocsist, Rankin Clementet, szólították be. Az ügyész fölhívására ezt vallotta:

— Én bérkocsis vagyok és Cullingwoodban lakom. Mult csütörtökön egy társaságot vittem St-Kildába s éjfél után félkettő tájban tértem haza. Nem messzire a Grammara-utcától megszólított egy világos felső kabátos ur, aki cigarettázott s azt mondta, hogy vigyem a keleti negyedbe, a Powlett-utcaig. En el is vittem s az utas a Wellington-szobor előtt szállt ki a Powlett-utca sarkán.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Sáskajárás Kisküküllő vármegyében. A kisküküllőmegyei Bethlenszentmiklós község határán mintegy 4—500 hold területet leptek el a sáskák. Az irtás alkalmával megállapították, hogy a sáskák telve vannak »petével« mit, ha idejük lesz lerakni, ebből is veszedelem származhat. Jelenlegi tartózkodási helyükön a lóherést és kaszálót már valósággal learatták, nincsen ott kaszálniaaló takarmány semmi sem. A gazdákat valóságos rémület fogta el, mivel nem tudnak utmutatás hiánya miatt védekezni. Az irtás eddig nem sikerült most a földművelési miniszteriumhoz fordultak a csapás sürgős elhárítása végett.

Értéktőzsde.

Budapest, augusztus 17.

Osztrák hitelrészvény	— — —	678	—
Magyar hitelrészvény	— — —	796	—
Leszámitoló bank	— — —	506	—
Rimamurányi	— — —	525	—
Osztrák-m. állam vasútrészvény	— — —	670	—
Közuti vasút	— — —	594	—
Városi villamos vasút	— — —	327	50

A gabonátőzsde határideje.

Budapest, augusztus 17.

Buza okt.	— — —	14:60	—	14:68
Rozs okt.-re	— — —	12:32	—	12:34
Tengeri augusz. 1906	— — —	12:24	—	12:26
Zab apr.-ra	— — —	—	—	11:04
Repeze aug.-ra	— — —	32:50	—	32:70

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1906 aug. 17-én.	
Magyar aranyjárdék 4%	— — — 112:50
Magyar koronajárdék 4%	— — — 94:80

Magyar keleti vasúti államkötvény 4%	—	84:75
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	—	96:75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	98	—
Magyar gyermek sorsjegy-kölesön	—	2:08
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	—	159
Osztrák járadék papírban	—	99:50
Osztrák járadék ezüstben	—	100:25
Osztrák korona járadék	—	117:80
Osztrák járadék aranyban	—	99:45
1860. oszt. államsorsjegyek	—	1:59
Osztrák-magyar bankrészvény	—	17:75
Magyar hitelbank részvény	—	913:75
Osztrák hitelbank intézeti részvény	—	670:50
Osztrák-magyar államvasúti részvény	—	672:27
Német birodalmi márka	—	19:07
London vista	—	117:30
Páris vista	—	240:15
20 márkás arany	—	95:31
20 frankos frankos (Napolendor)	—	23:46

SZERKESZTŐI PÓSTA.

B. I. Köszönjük szives érdeklődését, viszont boldog névünnepet.

A szerkesztőért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Eladó ház.

Olasziban a Lukács György-utca sarkán levő 1-ső számú, három utcára néző sarokház, hol ma szálloda és vendéglő van, tehermentesen szabad kézből eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 3. szám

Művek

folyóiratok, hírlapok,
vonalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Videki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfek, számok, falragaszok,

báti meghívók,
táncrendek, étlapok,
naptárak,
palackfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

„Jegénye”

gyógyfürdő

Kolozsvár-megyében

Bánffy-Hunyad és Kolozsvár közt.

Klimatikus (Subalpin) gyógyhely.
Mórfürdők.

fenyő- és 9° Lobogó fürdők

Igazgató: Dr. Kazay Kálmán.

Javalva:

Kezdődő tüdőbetegnek.

Scrofulotikusoknak.

Algokórosoknak.

Vérszegénység — Hysteria.

Ideggyengeség ellen. 1687.

Cook & Johnson-féle
amerikai

szabadalmazott
tyukszem-gyűrű

(törv. védve)

az egyetlen gyógyszer, mely azonnal megszünteti a rettenetes tyukszemfájdalmakat és minden megkeményedést biztosan eltávolít.

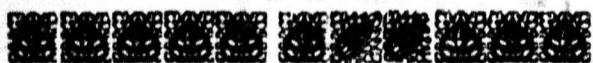
A világ legjobb szere.

Mindenkinek akit a tyukszem gyötör, melegen ajánlható.

1 drb 20 fillér, 6 drb 1 kor.

Kapható Nagyváradon következő helyeken:
Gyógyszertár a Gránát almához Fő utca 235
Gyógyszertár az Arany Kereszthez, Kigyó patika (Bémer-tér.) A Szent-István gyógyszertár Hank ovits-féle csillagvárosi patika. A Szt László gyógyszertárban, Oroszlán gyógyszertár, Gyógyszertár az Arany Sasoz és Gyógyszertár az Arany Koronához Fő utca 704.

Kapható ezenkívül az osztrák-magyar birodalom minden gyógyszertárában és drogériáiban!

Egy-két jó családból való,
2—3 középiskolát végzett fiu
fizetéssel felvétetik

tanulónak

a Szent László nyomdában.

Baross-utca 60—sz. házban egy modern uri lakás iürdöszobából s a hozzátartozó mellék helyiségekkel 1906 november 1-től, valamint ugyanott egy udvari magtár és aszfaltozott pincehelyiség minden órán kiadó.
Ertekezhetni a Polgári takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth Lajos-u. 4 sz.

HIRDETÉSEK

jutányos árban

felvétetnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

Pártoljuk a hazai ipart! Ne vigyük pénzünket idegenbe,
hanem vásároljunk kizárólag magyar készítményü

BÚTOROKAT

gyári árban, kezeség mellett a

Magyar Műbútorgyár Részvénytársaságnál

NAGYVÁRADON, FŐ-UTCA ELEJÉN.

Ipari és kereskedelmi vezető: PORJESZ HERMAN.

Teljes lakás- szálloda- és kávéházberendezések műipari vállalata.

Kívánatra tervek és költségvetések — Telefon 421 szám

Minden háztulajdonosnak

sáját érdeke, hogy jó házfedele legyen. Ennélfogva ajánlom 18 év óta fennálló jóhírnévnek örvendő

cserepező iparüzletemet.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat, ugymint **cserép-, pala-** stb. **fedeleknék** évi jókarban tartását évi csekély összeg fizetése mellett. Nemkülönben zsindeyes telők **cserépre való átfedését** a legolcsóbb árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Mint a multban ugy a jövőben is legfőbb törekvésem, hogy megrendelőimet a legpontosabb munkálatokkal teljesen kielégítek.

Maradtam kiváló tisztelettel

Tárnoky László cserép- és palafedő mester
Szaniszló-u. 717.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értesíti a n. ér. izzólámpa körtéket tart raktáron 3. legfeljebb 3-4 watt fogyasztottságot, hogy izzólámpa körtéket tással gyertyánként, melyek legolcsóbb áron kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, homályos (matt), szines fényképező-lámpák és mindennemű izzólámpa különlegességek ugyancsak kartell áron kerülnek eladásra. Ugyancsak kaphatók **nerst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyertyánként 1-5 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

— villamosvilágítási —

3 erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló építési anyagok szállítást, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellett

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.